

25 oktyabr 2018-ci il

Dünya ölkələrindəki Xocalı abidələri bəşəriyyəti cinayətkar ermənilərin vəhşiliyi ilə tanış edir

Azərbaycan xalqının yaddaşının ən dərin qatlarında iz salmış tarixi faciə 26 fevral 1992-ci il Xocalı Soyqırımı insanlarda erməni terrorizminə, onların işğalçılıq siyasətinə, insanlığa sığmayan əqidə və məsləkinə qarşı dərin nifrət hissi oyadıb. Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalçılıq və soyqırımı siyasətinin tərkib hissəsi olan, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinin, insan hüquq və azadlıqlarının kütləvi şəkildə pozulması ilə nəticələnən Xocalı Soyqırımı erməni millətçilərinin və onların havadarlarının Azərbaycan xalqına qarşı uzun müddət davam edən etnik təmizləmə və soyqırımı siyasətinin daha bir dəhşətli nümunəsidir. Dünyanın gözü qarşısında ermənilər bəşəriyyət tarixində ən ağır cinayətlərdən olan Xocalı Soyqırımını törədiblər.

Xocalı Soyqırımı yalnız biz azərbaycanlıların deyil, bütün bəşəriyyətin faciəsidir. Xocalı haqqında həqiqətin dünyada bilinməsi, bu faciənin xalqımıza qarşı soyqırımı aktı kimi tanınması üçün Azərbaycan dövləti bütün zəruri addımları atır. Bu sahədə məqsədyönlü fəaliyyət Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycanda siyasi hakimiyyətə qayıdışından sonra başlanmışdır. Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə Xocalı Soyqırımına siyasi-hüquqi qiymət verilmiş, fevralın 26-sı "Xocalı Soyqırımı Günü" elan edilmişdir. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Konfransı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlararası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanmış "Xocalıya Ədalət" beynəlxalq kampaniyası bu istiqamətdə təbliğat işini daha da fəallaşdırmışdır. Faciə ilə əlaqədar dəhşətli faktlar bu kampaniya çərçivəsində aparılan işlər sayəsində geniş beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmış və planetin bütün گوشələrində milyonlarla in-

san erməni millətçilərinin əsl siyasinə bələd olmuşdur. Cinayət cəzasız qalmamalıdır. Ermənistanın hərbi-siyasi təcavüzü dünya ictimaiyyəti tərəfindən ittiham edilməli, Xocalı Soyqırımına beynəlxalq siyasi-hüquqi qiymət verməli dirlər.

Müasir dövrümüzdə dünya ictimaiyyətinə Azərbaycan həqiqətləri geniş şəkildə çatdırılır. Dünya insanı Qarabağda, Xocalıda baş verən olayları layiqli və düzgün qiymətləndirir. Xocalı Soyqırımı ilə bağlı məlumatların dünya xalqlarına çatdırılması, beynəlxalq aləmdə yayılması, eləcə də, bu soyqırımına obyektiv qiymət verilməsi istiqamətində, davamlı olaraq, addımlar atılır. Aparılan siyasətin nəticəsidir ki, dünya ölkələrinin bir qismi tərəfindən Xocalı Soyqırımının rəsmən tanınması barədə qərar qəbul edilib. Faciəni qətləmi kimi tanıyan ABŞ ştatları - Texas, Nyu-Cersi, Corciya, Men, Nyu-Meksiko, Arkanzas, Missisipi, Oklahoma və başqa ştatları qətnamə qəbul ediblər.

Bu gün dünya ölkələrində Xocalı Soyqırımı abidələri var. Hollandiyada, Almaniyada, Bosniya və Herseqovinada, Meksikada, Türkiyədə və digər ölkələrdə abidələr açılıb. Bu günlərdə isə Türkiyənin Kayseri şəhərində Xocalı Parkının və Xocalı Soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə ucaldılmış abidənin açılışı olub.

Əlbəttə ki, bu abidələrlə tanış olanlar Xocalı Soyqırımı haqqında məlumat alırlar. Bəllidir ki, 1992-ci ilin 26 fevral qanlı faciəsinə kimi Xocalıda 7 min əhali yaşayırdı. Məlum hadisələr dövründə Ermənistanından və qonşu Xankəndidən ermənilər tərəfindən didərgin salınmış xeyli azərbaycanlı və 1989-cu ildə Fərqanədən qovulmuş Axısxa türkləri də burada məskunlaşmışdılar. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-sına keçən gecə erməni silahlı dəstələri Xankəndi şəhərində yerləşdirilmiş keçmiş SSRİ-nin 366-cı motoatıcı hərbi alayının köməyi ilə silahsız və köməksiz Xocalı şəhərinə hücum etdilər. Az bir

vaxt ərzində şəhərdə böyük miqyaslı yanğınlar baş verdi və şəhər tamamilə alova büründü. Şəhərin azsaylı müdafiəçiləri və yerli əhaldən sağ qalanlar buranı tərk etməyə məcbur oldular. Fevralın 26-sı səhər saat 5-ə kimi şəhər erməni işğalçıları tərəfindən işğal edildi. Xocalı bir gecənin içərisində yerlə yeksan olundu. Şəhəri tərk etməyə məcbur olan əhali dağlara və meşələrə qaçdı. Dinc əhalini təqib edən silahlı ermənilər onları güllələyir, ələ keçənlərə amansız işgəncələr verib və divan tuturdular. Bəlliliklə, soyuq və qarlı fevral gecəsində minlərlə dinc sakin girov götürüldü. Erməni terrorçularından yayınıb meşələrə və dağlara qaçan insanların çoxu soyuqdan və şaxtadan məhv oldular. Xocalı şəhəri isə yer üzündən silindi. Xocalı Soyqırımının nəticələri çox dəhşətli idi. Cinayətkar erməni qoşunlarının vəhşiliyi nəticəsində, Xocalı əhalisindən 613 nəfər öldürülmüş, 487 nəfər şikəst olmuş, 1275 nəfər dinc sakin - qocalar, uşaqlar

və qadınlar əsir götürülərək, ağlasığmaz işgəncələrə, təhqir və həqarətlərə məruz qalmışdılar. 150 nəfərin taleyi hələ də məlum deyil. Bu, əsl soyqırımı idi. Xocalıda öldürülmüş 613 nəfərdən 106 nəfər qadın, 63 nəfəri uşaq, 70 nəfəri qoca insanlar olub. Xocalı faciəsində 8 ailə, bütövlükdə, məhv edilib, 24 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq isə valideynlərindən birini itirib. Bu cinayətdə 56 nəfər xüsusi qəddarlıqla və amansızlıqla qətlə yetirilib. Onlar diri-diri yandırılıb, başları kəsilib, üzlərinin dərisi soyulub, körpə uşaqların gözləri çıxarılıb, süngü ilə hamilə qadınların qarınları yarılıb. Ermənilər, hətta meyitləri də təhqir ediblər. Ağlasığmaz vəhşiliklər törətməklə ermənilər özlərinin mədəniyyətsizliyini, humanizm və rəhm anlayışlarının təbiətlərinə yad olmasını yenidən sübut ediblər. Kişilərin başlarının dərisinin soyulması, uşaqların başının kəsilməsi, qadınların dırnağının qoparılmasını heç faşist əsgəri özünə sığışdıra bilməzdi, çünki o, hər şeydən əvvəl, insan olduğunu unutmurdu. Bax, budur əsl genosid, soyqırımı və millətə təcavüz.

Xocalı Soyqırımı ilə ermənilər Xocalının 1992-ci il 26 fevralda yer üzündən silinməsinə və məhv olmasını reallaşdırdılar. Dünya ölkələrində açılan Xocalı abidələri dünya insanını bir daha Azərbaycan həqiqətləri ilə yaxından tanış edir. Ermənilərin "burnunun qanamalarını" soyqırımı kimi qələmə verən bəzi dövlətlərə əsl soyqırımının necə olmasını sübut etmək üçün Xocalı faciəsini göstərmək kifayətdir.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA